

Vindkraft.

En informationstidning om vindparksbyggnationen i Horshaga, Uppvidinge kommun | Utgiven av SR Energy

I MÅL

Nu är Vindpark Horshaga invigd

Storslaget firande
i regn och solsken

NULÄGE

Generations-
skifte i driften

4

PROFLEN

Jessica älskar
att möta
människor

8

VINNAREN

Vindbonusen
ett lyft för
Norrhults BK

15

Hej.

Fyra procent för framtiden

DET ÄR MED stor stolthet och glädje jag skriver dessa rader. Den 21 maj invigde vi Vindpark Horshaga. Det som ursprungligen påbörjades som tre separata projekt redan 2007–2008 har genom samarbete och stor skalighet blivit en av södra Sveriges mest betydelsefulla satsningar på förnybar energi.

Resan hit har krävt en enorm uthållighet från vår organisation. Att tillstånd och nätanslutningar har dragit ut på tiden är ingen hemlighet, men det förde också något gott med sig: utvecklingen sprang ifrån de ursprungliga planerna. Tack vare det har vi kunnat installera den absolut senaste tekniken, vilket ger högre energidensitet och mer el per kvadratmeter än vad som annars hade varit möjligt.

De 25 vindkraftverken producerar nu 400 GWh årligen, vilket motsvarar hushållsel till 80 000 villor. Det innebär att elproduktionen i elområde 4 ökar med hela fyra procent – precis i den del av Sverige där under-

skottet är som störst och behovet av rimliga elpriser är som mest påtagligt. Dessutom bidrar parken nu aktivt till att stabilisera och balansera elnätet.

DETTA HADE ALDRIG varit möjligt utan er invånare och företagare i kommunen. Under åren vi har varit verksamma här har vi tillsammans byggt 72 vindkraftverk. Vi har mött ett fantastiskt lokalt stöd – allt från hotell och restauranger till lokala entreprenörer har fått det stora maskineriet att rulla. Tack för ert engagemang, ert goda mottagande och för att ni är med och säkrar svensk industri, tillväxt och framtidens energiförsörjning. ●

Peter Zachrisson,
vd, SR Energy

Anna-Lena Lundqvist

”Tack för ert engagemang, ert goda mottagande och för att ni är med och säkrar framtidens energiförsörjning.”

Innehåll

NUMMER 4, 2026

Nuläge

4

Driftingenjör Thomas Svensson är snart redo för livet som pensionär. Då tar kollegan Stefan Larsson över ansvaret.

På plats

7

Vill du uppleva ett mäktigt vindkraftverk på nära håll? Besöksparken Vindpark Kronoberg är en plats för nya insikter.

Profilen

8

Jessica Nylander bytte ekonomijobbet mot en ny roll som relationsansvarig.

3

Om SR Energy

10

I mål

Sol och ösregn, men också fanfarer, sagolika berättelser och festlig stämning. Vindpark Horshaga är nu invigd.

14

Momentet

Vindkraftverk kräver regelbundet underhåll. Vad innebär egentligen det, och när görs servicen?

15

Vinnaren

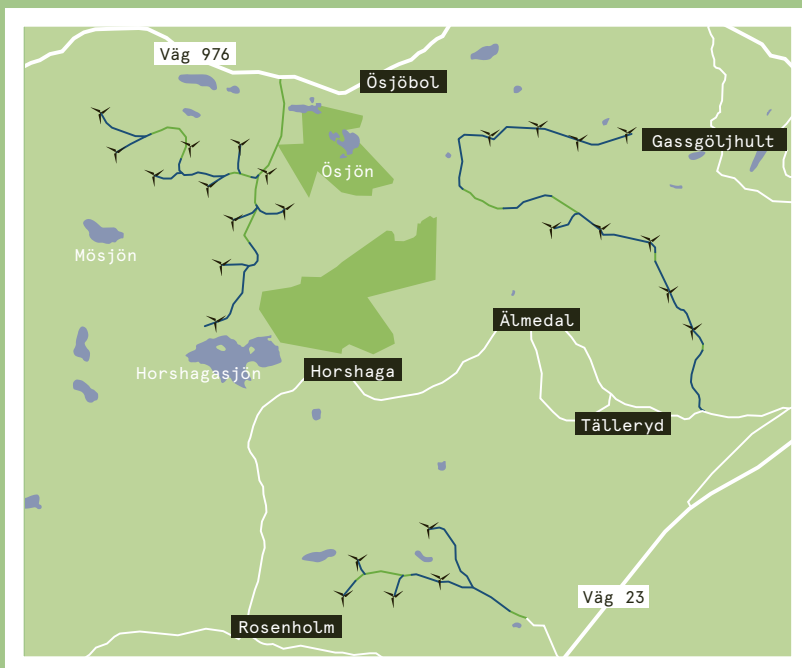
Norrhults BK fick nya fotbollskläder och en ny gräsplan tack vare SR Energys vindbonus. Kassören ”Bittis” är tacksam.

Jonas Ljungdahl

Jonas Ljungdahl

Bra vindläge och stort energibehov

SR Energy har haft vindkraftverk i drift sedan 2006 och är en stark aktör på marknaden. Med Vindpark Horshaga tillkom 25 verk och i dag äger och driver företaget 241 vindkraftverk. Här är vindläget bra och energibehovet stort.

– Vindpark Horshaga blir ytterligare ett betydelsefullt tillskott av förnybar energi i södra Sverige, där energiutmaningen är som störst. Ihop med Vindpark Tvinnesheda kommer vi att ha byggt 72 nya vindkraftverk på sex år, det gör stor skillnad, säger Per Eriksson, projektledare på SR Energy.

DÄRFÖR ÄR DET LÄMPLIGT ATT BYGGA VINDKRAFT I SÖDRA SVERIGE

”Här finns goda vindförhållanden, ett starkt elnät, stora skogsområden och ett stabilt energisystem med vattenkraft som kompletterar vind och sol.”

SR ENERGYS VÄRDERINGAR

Våra kärnvärden långsiktighet, effektivitet och omtanke genomsyrar allt vi gör.

– Affärsidé

Vår affärsidé är att projektera, bygga och förvalta effektiva vindparker för ett långsiktigt ägande.

– Klimatmål

När vi producerar förnybar energi bidrar vi till att nå klimatmålen genom att minska beroendet av fossil energiproduktion i norra Europa. För varje nytt vindkraftverk vi bygger reduceras utsläppen av koldioxid ytterligare.

– Hållbar energiförsörjning

Genom att driva våra 241 vindkraftverk effektivt och bidra till ökad produktion av förnybar energi möjliggör vi klimatomställningen och skapar förutsättningar för ett konkurrenskraftigt och klimatneutralt näringsliv i södra Sverige.

VINDBONUS

VINDBONUS BIDRAR TILL FÖRENINGSLIVET

– Vi är stolta att kunna stötta och bidra till föreningslivet i området runt vår vindpark. I oktober sker årets utdelning, säger Jessica Nylander, Vindbonusansvarig på SR Energy. Exempel på föreningar som fick utdelning 2025:

- Åseda LRF avdelning
- Nottebäcks motorcykelklubb
- Nottebäcks Norra Viltvårdsområdes Förening
- Uppvidinge Jaktvårds-krets
- Nottebäcks PRO-förening
- Rosenholms Jaktlag
- Norrhults Bollklubb
- Baggatorp-Ösjöbol Jaktlag
- Lindshammar Samhällsförening
- Kexholms SK
- Uppvidinge Fågelklubb
- Lenhovda sockens hembygdsförening
- Lenhovda Idrottsförening
- Norrhult Big Band

LÄS MER: Löpande nyheter om vindparken finns på srenergy.se/vindparker/horshaga

✍️ Text: Rubrik 📷 Foto: Jonas Ljungdahl

”Det känns tryggt att ta över parken”

Stefan Larsson ansvarar för driften av Vindpark Horshaga, tillsammans med Thomas Svensson som snart går i pension efter 40 år i branschen.
– Jag lämnar över med varm hand, säger Thomas.

Vindkraftverken reser sig majestätiskt upp mot den klarblå himlen. När **Vindpark Horshaga** nu satts i drift producerar den cirka 400 GWh per år. Det motsvarar hushållsel till ungefär 80 000 villor.

Ägaren **SR Energy** står bakom drift och underhåll av parken.

–Ja, nu väntar vi bara på sista inspektionen innan vi kan ta över parken. Då träder alla avtal i kraft vad gäller drift efter övertagandet. Sedan är det vårt ansvar att sköta vindparkens underhåll och ansvara för miljöronder, säkerhet och hälsa, säger **Thomas Svensson**.

SR ENERGY HAR TECKNAT ett serviceavtal med **Vestas** på hela 35 år. Ett långt kontrakt som visar på att vindkraft har en längre livstid än man tidigare räknat med.

–Förr ansåg man att vindkraftverken skulle fungera i max 20 år, vilket innebar kortare avtal. I dag har tekniken och kunskapen gått framåt

och vi vet att vindkraftverken har betydligt längre livslängd än så, säger Thomas.

Thomas fyller 65 år i höst och har jobbat med drift och underhåll av bland annat vindparker i närmare 40 år.

–Mitt motto har alltid varit att göra så gott jag kan. Det finns inga genvägar när det kommer till säkerheten, konstaterar den erfarna driftingenjören.

Stefan Larsson, 34 år, lyssnar och instämmer. Han har jobbat som driftingenjör tillsammans med Thomas sedan 2022. Det märks att de har blivit en sammansvetsad duo.

–Thomas har lärt mig massor. Jag har visserligen jobbat med vindkraft sen 2013. Men att ansvara för en hel park är något helt annat. Det är mycket administrativt arbete och innebär ett stort ansvar för hälsa, säkerhet och miljö utöver driften, säger Stefan.

Men nu är det snart dags för Stefan att ta på sig det fulla ansvaret. Till

Stefan och Thomas är ett radarpar i parken. Men snart lämnar Thomas över det fulla ansvaret till Stefan.

Vindparkens fyra steg

I januari 2024 tog SR Energy det första steget i bygget av Vindpark Horshaga i Uppvidinge kommun. I slutet av 2025 var alla vindkraftverk driftsatta.

Steg 1: Byggnation av vägar, ytor och elnät påbörjas

Vi bygger vägar och gräver för fundament och kraftledningar.

Det är häftigt med de här imponerande vindkraftverken. Jag har varit teknikintresserad sedan jag var grabb.”

Stefan Larsson, driftingenjör på SR Energy

hösten går nämligen Thomas i pension. Först på halvtid och sedan planerar han att njuta av total ledighet.

–Det känns bra att trappa ner lite. Samtidigt är jag pigg och jag har bytt en del reservdelar, som exempelvis mina knän. Så jag funkar nog ett bra tag till, säger han och skrattar.

NÄR THOMAS TRAPPAR ner, steppar Stefan in och tar över helhetsansvaret för Horshaga. Thomas är inte det minsta orolig för att lämna över stafettpippen.

–Stefan har redan tagit över ansvaret för tre andra parker. Han är jätteduktig, intygar Thomas och lägger en varm hand på den yngre kollegans axel.

Som driftingenjör på en vindpark som Horshaga ansvarar man bland annat för avtal med underleverantörer. Ett av de viktigaste medskick som Thomas vill ge Stefan handlar om den juridiska biten.

–Om jag bara skulle ge ett enda tips till Stefan får det bli: läs avtalen. Gissa inte vad det står, som många gör. Det finns inga genvägar, utan

Steg 2: Byggnation av fundament påbörjas

Fundamenten till vindkraftverken gjuts på plats – en viktig milstolpe.

Steg 3: Installation av vind- kraftverk påbörjas

Vindkraftverkens delar levereras till vindparken med lastbil (oftast på natten).

Steg 4: Vindkraftverken klara och i drift

Vindparken var i full drift i december 2025

Driftarbetet i korthet

När på dygnet gör man underhållsjobb?
Normalt på dagtid.

Vilka delar byter man regelbundet?
Förbrukningsdelar, till exempel filter och smörjmedel.

Hur lång livslängd har de olika delarna?
Vindkraftverken har en förväntad livslängd på 35 år och servicen är säkrad under hela livslängden.

Vilka problem och fel är de vanligaste?
Exempelvis elektriska komponenter som behövs bytas eller lager som slits.

Hur ofta är Vestas service i parken?
Ett par gånger per vecka.

man måste läsa. Det händer ofta att man hamnar i kontraktsdiskussioner, och då måste man veta vad man pratar om och vad man skrivit under på.

Vinden tilltar och Thomas blickar upp mot vindkraftverk nummer sju. Vindparker har varit en stor del av hans liv.

–Jag kommer absolut att sakna jobbet. Det är en härlig miljö att vara ute i. Och jag gillar att träffa folk. SR Energy har varit en jättebra arbetsgivare. Vi har haft trevliga sommar- och vinterfester samt middagar tillsammans med respektive. Det är inte alla företag som har det.

Men det finns en sak som han definitivt inte kommer sakna. Det är pendlingen till jobbet.

–Jag bor i Alingsås och har pendlat med tåg till Göteborg varje dag. De bygger ju om stambanan där. Herregud, vilket tågstrul man fått stå ut med, suckar Thomas.

När Thomas går i pension kan

han se tillbaka på sitt yrkesliv med stolthet.

–Jag tror att jag tillfört mycket kunskap och erfarenhet som driftengejör på SR Energy. Jag har byggt upp många av de rutiner vi jobbar efter i dag och bidragit med en hel del ordning och reda.

Stefan är tacksam för att han får ta över en välskött verksamhet efter Thomas.

– Det känns tryggt att ta över efter honom. Samtidigt är jag väldigt glad att han är kvar på halvtid till hösten. Då kan jag fortsätta att bolla frågor med honom, säger Stefan.

VINDEN TILLTAR OCH snart kommer det innebära att vindkraftverkens vingar snurrar snabbare. Stefan ser förväntansfull ut.

–Det är häftigt med de här imponerande vindkraftverken. Jag har varit teknikintresserad sedan jag var grabb. Det var väl därför jag hamnade i den här branschen en gång i tiden. ●

Det är en utmaning att få allt att klaffa i en vindpark. Uppföljningar och analyser är en stor del av jobbet, och en gång om året är det miljörondering. Som driftansvarig ansvarar man också för hälsa och säkerhet.

Länsråd Malin Almqvist inviger
Vindpark Kronoberg i juni 2024.

En plats för nya insikter och dialog

Att öka kunskapen om vindkraft och dess roll i framtidens energiförsörjning är viktigt för den fortsatta utbyggnaden av förnybar elproduktion. Besöksparken Vindpark Kronoberg är ett initiativ som ska bidra till det.

SEDAN INVIGNINGEN 2024 har intresset för besöksvindparken varit stort, med besök från skolor, föreningar, offentlig sektor, politiker och näringsliv.

– Diskussion om hänsyn till djur, natur och människor görs bäst i vindparken. Här kan vi bemöta frågor om vår påverkan och beskriva de regler vi har att förhålla oss till, säger **Malin Serrander**, hållbarhets- och kommunikationschef på SR Energy.

I parken finns en utställning om vindkraft och energiomställningen samt ett vindskydd med en grillplats. Här finns också en "lyssnarplats" där man kan uppleva 40 decibel, vilket motsvarar ljudkravet vid närmaste bostad.

– Många tror att ett vindkraftverk låter mer än det gör och blir positivt överraskade, säger Malin och fortsätter:

– Det här är en plats för nya insikter och dialog. Passa på att njuta av naturen, kanske

Malin Serrander,
hållbarhets-
och kommunika-
tionschef på
SR Energy.

plocka bär och grilla korv. Min förhoppning är att frågetecken rätas ut och att man får en större förståelse för vindkraftens roll.

BESÖKSPARKEN ÄR ETT är ett initiativ av SR Energy i dialog med Länsstyrelsen Kronoberg, Region Kronoberg och Uppvidinge kommun.

Mer information finns på vindparkkronoberg.se. ●

Frågan: Vad är din upplevelse av vindkraftverken i Horshaga som nu snurrar?

Morgan Persson
48 år, Ösjöbol

– Jag är för vindkraft och tror att det är bra med flera olika energikällor. Men det borde vara statligt med samma elpris över hela landet. Eller rent av kanske till och med billigare på landsbygden i regionerna kring vindparkerna. Det skulle locka fler invånare och entreprenörer att våga satsa och skapa jobb. Just nu har vi fullt med vindsnurror runt om oss och samtidigt dyrast el i landet.

Marianne Croall
84 år, Malmö

– När det skulle byggas var jag lite förfärad. Hur skulle det här bli och skulle man störas? Men jag tycker det blev jättebra. Det stör inte mig över huvud taget, jag tänker inte på dem alls. Sedan får det såklart inte bli för många vindparker, så att det förstör naturen.

Eva Lundberg
81 år, Sandreda

– Eftersom jag sällan åker där har jag ingen direkt upplevelse av dem, när jag åker förbi parken ser det trevligt ut. Däremot tycker jag att man måste ta hänsyn till människor som bor nära vindparken. Jag känner en person som bor nära ett vindkraftverk och hon far väldigt illa både vad gäller ljus och ljud.

Staffan Sandström
81 år, Sandreda

– Jag ser bara att vindkraftverken skymtar över trädtoppen. Det känns som att de befinner sig långt bort i skogsmarken. Jag tror inte att parken påverkar människor i dess närhet rent generellt. Det är min subjektiva upplevelse.

Profilen.

”Jag växer som person av att möta människor”

Efter elva år med ekonomi på SR Energy ville Jessica Nylander vidare. Nästa steg blev rollen som relationsansvarig – med omtanke som ledstjärna.

Hej, Jessica! Vad innebär din roll som relationsansvarig?

–Mitt jobb handlar om att finnas där för dem som bor nära våra vindparker. De ska känna sig sedda och lyssnade på. Jag vill möta den oro som kan finnas på ett mänskligt och omtänksamt sätt.

Du jobbade med ekonomi på SR Energy i elva år när du sa upp dig, men du kom snabbt tillbaka. Berätta!

–Jag ville arbeta mer med människor än med siffror och funderade ett tag på att bli lärare. Men jag hann knappt sluta förrän den här möjligheten dök upp. Eftersom jag genuint gillar bolaget, kollegorna och det vi arbetar med kändes det helt rätt.

Så vad är roligast, ekonomi eller rollen som relationsansvarig?

–I dag skulle jag nog inte vilja gå tillbaka till ekonomi, även om jag ibland kan sakna att bara sitta och ”mata på” med siffror. Men det här ger mig så mycket mer – jag växer som person av att möta människor.

Vad driver dig?

–Min största drivkraft är att människor ska känna sig inkluderade och lyssnade på. Jag vill att vi ska ta hänsyn till dem som bor nära våra vindparker och samtidigt bidra positivt till bygden. När ett personligt möte leder till större förståelse känns det väldigt meningsfullt.

Hur sätter du dig in i vad som är viktigt för de närboende?

–Jag besöker regelbundet vindparkerna, tar mig tid att röra mig i området och pratar med de personer jag möter. De som hör av sig till mig via telefon eller mejl träffar jag också gärna. Om någon känner oro kommer jag förbi för ett

personligt möte, för att verkligen kunna förstå just deras perspektiv.

Hur ser du på dialogen med dem som är kritiska?

–Jag ser varje åsikt som en möjlighet att bli bättre. Genom att lyssna lär vi oss vad som faktiskt påverkar närområdet och de boende – oavsett om det gäller ljud, skuggor eller hur parken ser ut. Det hjälper oss att utvecklas tillsammans med de närboende.

Ljud från vindkraftverk är en viktig fråga för många. Hur arbetar ni med det?

–Ljud är en av de frågor som ligger oss allra närmast, och som vi tar på stort allvar. Vi vill verkligen förstå hur det upplevs för de som bor i närheten, och därför åker vi gärna ut för att lyssna, följa upp och utreda när det behövs. Tillsammans med våra leverantörer driver vi också ett löpande arbete för att öka kunskapen om ljud och hålla ljudnivåerna nere.

Vilka är de största utmaningarna och möjligheterna just nu?

–Det finns många starka åsikter om vindkraft, inte minst i media där debatten ibland präglas av missförstånd. Samtidigt ser jag positiva möjligheter med den nya lagen om närboendeersättning i samband med nya vindparker. Det skulle innebära att de som bor närmast framtida etableringar får en årlig ersättning – något som jag tror kan bidra till en mer balanserad dialog och ha en stor betydelse för många.

Hur kopplar du av när du är ledig?

–Mitt andningshål just nu är att jag nyss blivit mormor – det ger mig mycket energi att umgås med mitt lilla barnbarn. Annars laddar jag batterierna i trädgården eller på vårt sommarställe vid Ramsvikslandet, där jag njuter av lugnet vid havet. ●

Jessica Nylander

Gör: Relationsansvarig på SR Energy

Ålder: 55 år

Bor: I Torslanda, Göteborg.

Därför gillar jag att jobba med vindkraft:

”För att jag får vara med och bidra till energiomställningen.”

En sagolik invigning i regn och solsken

För cirka 20 år sedan fick markägarna frågan, byggnationen började för två år sedan och det senaste året har verken monterats. Äntligen invigs Vindpark Horshaga!

Tonerna stiger upp mot skyn och de snurrande bladen när Ålghult Uppvidinge Musikkår spelar vid foten av vindkraftverk 15 i Vindpark Horshaga. Det är festlig stämning vid invigningen av Vindpark Horshaga, med både glada återseenden och första möten bland de som varit en del av att göra denna vindpark till verklighet.

–I dag är det bara roligt! Det var lite av en sorgprocess när vi avslutade projektet, det är ju människor man arbetat ihop med i flera år och så ska man plötsligt inte ses så ofta längre. Men i dag träffas vi igen, konstaterar projektledare Per Eriksson glatt.

Han är stolt både över slutresultatet och hur hela projektet fungerat.

–Det har flutit på väldigt bra med fantastiska arbetskamrater, mycket bra sam-

arbete med leverantörer och ett väldigt fint slutresultat.

VINDPARK HORSHAGA LEVERERAR lika mycket hushållsel som 80 000 villor förbrukar och består av 25 vindkraftverk totalt. Det är flera lokala markägare som upplåtit mark och på invigningen träffas alla ihop med anställda, leverantörer, ägare, banker och andra som varit en del i att göra vindparken till verklighet.

Vädret är minst sagt växlande under dagen och bjuder på allt från ösregn i sidled till glittrande sol med en del blåst och moln däremellan. Mumsiga wraps från **Hotell Olof** serveras till gästerna när invigningen stundtals får hållas i skydd av partytältens tak. Så snart regnet upphör beger sig några upp på besök i vindkraftverket och andra tar bilder av varandra framför det.

Vädret gav alla variationer som svensk sommar kan ge när **Vindpark Horshaga** invigdes i sol, ösregn, dugg och växlande molnighet. Men det dämpade inte deltagarna som njöt av fanfarer med glastrumpeter och sagolika berättelser vid mäktiga vindkraftverk.

– Jag var ung när vi först fick frågan om att upplåta mark till vindkraftverk och jag minns samtalen kring köksbordet hemma, berättar **Cecilia Birgersson**, en av markägarna.

Hon har tagit över marken efter sina föräldrar som tog beslutet att satsa på vindkraften.

– Vi har alltid varit miljöintresserade i familjen, så vi var alla positiva till miljöperspektivet. Cecilia framhåller även hur det ger markägarna ett till ben att stå på, vindkraften ger mer intäkter på den lilla biten mark än vad skogen skulle ha gjort.

– Och det känns fantastiskt att kunna bidra till att **Kronobergs län** kan producera mer el och sätta **Uppvidinge** på kartan för förnybar el.

Flera markägare är med som invigningstalare och berättar om allt från inplantering av ängsfröer i vägkanter till noggranna fågelinventeringar samt hur

Peter Zachrisson, vd på **SR Energy**, höll invigningstalet för **Vindpark Horshaga**.

Det blågula bandet klipps till fanfarer av tre glastrumpeter tillverkade på **Kosta glasbruk**.

Några passade på att gå rundtur inne i vindkraftverket där invigningen hölls.

Formgivare **Lena Bergström** välkomnade alla till galleriet med glaskonst på **Kosta glasbruk**.

1

Vädret bjöd på riktigt svensk sommar med tvåra kast mellan sol och ösregn.

2

Till tonerna av flöjtmusik lockades besökarna in i skogen till fika och sagor.

3

Applåder och förundran hördes när glasshowen i Kosta bjöd på hett hantverk.

Svenska kyrkan vill stötta grön omställning och därför har upplåtit mark till vindkraft.

NÄR REGNET LÄTTAR och det blågula bandet ceremoniellt klipps, görs detta till fanfarer från tre trumpeteter tillverkade helt i glas på **Kosta glasbruk**. Det är också dit alla gäster åker vidare efter invigningen, men med ett speciellt fikastopp först.

En bit in i skogen mitt i Vindpark Horshaga lockar tonerna av trolsk flöjtmusik. På vindlande stigar tar sig alla till fots och när musiken blir starkare känns också doften av nybakade bullar och kaffe. Där, mitt i en glänta, står sagoberättaren **Mia Vickell** och spelar, och när alla anlänt börjar hon berätta. Om flitiga smålänningar, Lindormen, när det regnade sten över Småland och att det bästa sättet att skydda sig mot skogsfrun är att vända sin jacka ut och in. Så på

vägen tillbaka till bussarna är det flera som går med jackorna på fel håll, för säkerhets skull...

Glasblåsning är sann småländsk hantverkstradition och i hyttan i Kosta får både smålänningarna och utsocknes gäster se hur det går till att blåsa och forma den varma, mjuka glasmassan. Det hörs många imponerande röster när ett vackert fat på fot långsamt tar form. Det krävs både känsla, styrka och kunnande för att skapa vackra glaspjäser.

Vid minglet efteråt besöker alla galleriet fyllt med spännande konstglas och markägaren **Niklas Johansson** sammanfattar dagen:

–Förutom vädret har det varit väldigt bra! Det har varit både fakta om vindkraften och underhållning, kul med variationen. Vi är ju alla lokala markägare i den här parken som känner varandra, och det är roligt att få träffas igen så här festligt. ●

Vestas bidrar till nya jobb på orten

Vindkraftföretaget Vestas växer så det knakar i Småland. Sedan 2021 har de nästan femdubblat personalstyrkan som i dag ansvarar för servicen av 161 vindkraftverk i trakten.

MARTIN SANDBERG BOR i Klavreström, bara några kilometer från Vindpark Horshaga. Han är inte ensam om att bo nära jobbet. De senaste åren har företaget nyanställt 16 personer. Flera av nyrekryteringarna har valt att flytta till orten för att komma närmare jobbet.

–Det känns roligt att bidra till fler jobb. Det handlar ju inte bara om att vi anställt fler. Vi köper också in mer tjänster och varor lokalt, säger Martin Sandberg som är teamledare för Vestas servicetekniker på orten.

VESTAS ÄR ETT av världens ledande företag inom vindkraft. I området kring Åseda har bolaget vuxit i takt med utbyggnaden av vindparker. Från fyra anställda tekniker 2021 till i dag 19.

Serviceteknikerna sköter servicen av 161 vindkraftverk på ett flertal vindparker kring Åseda och Alvesta.

–Arbetet som servicetekniker är brett. Det handlar om underhåll av turbinerna, uppdatera eller byta komponenter, felsöka, reparera och göra årsservice. En massa trix och mekande, helt enkelt.

För att klara av arbetet krävs rätt kompetens.

–Man behöver kunskaper i mekanik, hydraulik och elektronik. Att jobba på höga höjder kräver en viss fysik, exempelvis finns det viktkrav på vissa stegar.

Det har inte varit helt lätt att hitta rätt arbetskraft.

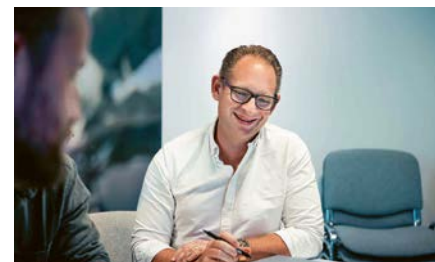
–Vi har letat och hittat folk bland studenter på vindkraftsskolorna och från fordonsindustrin.

Nu bedömer Martin Sandbergs att man landat i en lagom stor personalstyrka.

–Just nu är vi fulltaliga. Men man vet aldrig vad som händer framöver. ●

Hallå där Fredrik Hasselström, byggleddare på Ingenjörsfirman

Du har haft en nyckelroll som byggleddare för Vindpark Horshaga. Kan du berätta mer?

–Jag har koll på helheten och ansvarar för att vi bygger enligt plan. Mitt expertområde är vägar, kranplaner och fundament. När det gäller gjutningen är jag med genom hela processen och säkerställer att allt blir rätt utfört. Är det god kvalitet på berget vi ska spränga i? Håller betongen god kvalitet? Om fundamenten ska hålla i 35 år behöver vi jobba strukturerat och checka av varenda liten detalj.

Finns det några fördomar kopplat till byggprocessen?

–Många tror det är en ganska enkel konstruktion, eftersom vindkraftverk inte behöver stå i 100 år som en bro. Men i själva verket är det komplext, särskilt när det gäller bergsförankrade vindkraftverk.

Horshaga är ditt fjärde vindparksbygge
–vad tar du med dig från just det här projektet?

–Den här gången fick vi arbeta med en ny betongblandning med lägre koldioxidutsläpp, vilket var väldigt lärorikt. Jag tar också med mig SR Energys fina kultur! De driver sina projekt med stort engagemang och hjärta, och värnar om de närboende, oss leverantörer och andra som är involverade i projektet. Det gör att man själv vill ge lite extra.

Vad är du mest stolt över i det här bygget, och vad driver dig i ditt arbete?

–Att bidra till en förnybar energiförsörjning. Jag har alltid drivits av att jobba med sådant som är bra för samhället, och det får jag verkligen göra med vindkraft. Det är inspirerande. ●

Momentet.

Vindkraftverk är robusta, men som med all teknik som innehåller rörliga delar och elektronik krävs regelbundet underhåll av en servicetekniker.

1. Nacell

Nacellen, maskinhuset, inrymmer själva hjärtat av vindkraftverket. Det är också här det mesta av servicen utförs.

2. Växellåda

Växellådan kräver olja. Här kollas läckage vid helårsservicen.

3. Generator

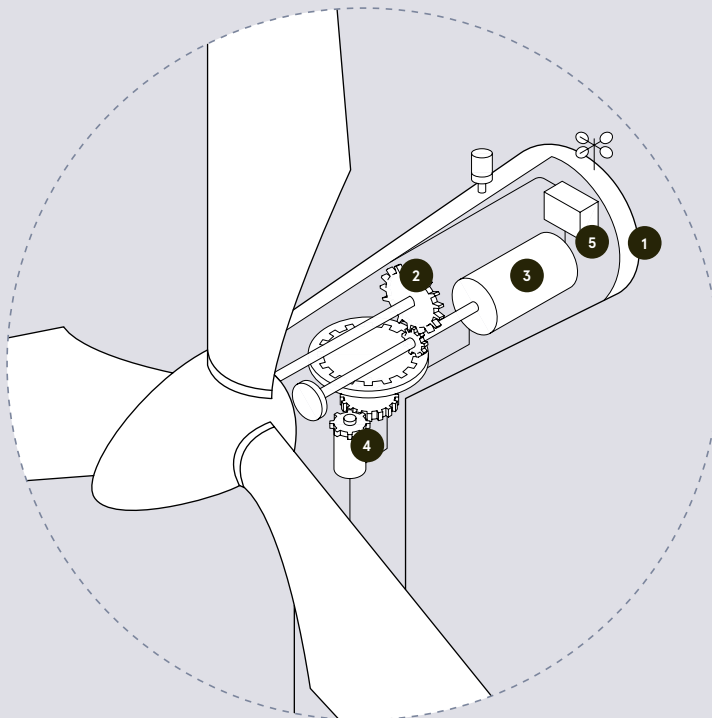
Generatoren omvandlar den mekaniska energin från vingarnas rotation till elektrisk energi, och ses över regelbundet.

4. Svängkrans

Svängkransmotorn roterar nacellen runt tornets axel för att följa vindriktningen. Svängkransen behöver smörjfett.

5. Styrskåp

Här sitter alla styrsystem. I vissa fall behöver mjukvaran uppdateras på plats.

FAKTA

Visste du att...

...det finns tre team med vardera två tekniker som arbetar med underhållet av vindparken? Ett av teamen har hand om det planerade underhållet, de övriga det oplanerade.

...nästan all service utförs uppe i tornets maskinhus?

...det finns en kran inuti nacellen som används för att hissa upp verktyg och materiel till maskinhuset?

...det går åt runt 15 kilogram smörjfett vid en helårsservice?

Service ger bra snurr i tornen

Engång per år genomförs planerat underhåll av olika slag. Den så kallade helårsservicen är mest omfattande och tar i vanliga fall två arbetsdagar per vindkraftverk. Då kollas till exempel alla säkerhetssystem som rökdetektorer, brandsläckare och turbinens egna säkerhetssystem som stänger av den om något fel uppstår i ett annat system. Teknikerna kollar också efter läckage av bland annat växellådsolja, hydraulolja, smörjfett och kylvatten. Viktigt är också att fylla på smörjfett till alla rörliga delar, till exempel huvudaxeln, bladlagren, generatoren och svängkransen.

Ärligen görs också transformatorservice, vilket tar omkring en arbetsdag. Dörren till transformatorrummet är låst och kan bara öppnas om all ström bryts och tornet jordas i marken. Vid servicen kontrollerar teknikerna så att inget är trasigt och att inga anslutningar visar tecken på

att ha bränts av för höga strömstyrkor. Transformator rengörs också från damm och smuts, och funktionskontroll genomförs av blixtdetektorer och rökdetektorer. Även andra typer av service görs en gång per år, till exempel grundligare kontroll av steg och hiss. Även förbättringar, som uppgradering av mjukvara, kan ske vid de planerade underhållstillfällena.

OPLANERAT UNDERHÅLL kan, som beteckningen antyder, ske när som helst. Ofta är det ett säkerhetssystem som av olika anledningar slagit till i turbinen och stoppat driften. Felsökningen börjar direkt på serviceteknikernas kontor, och i många fall kan man lista ut vad som gått fel redan där. Därefter åker teamet ut till turbinen, felsöker vid behov på plats, och åtgärdar felet. Om det handlar om en komponent som behöver bytas ut finns den ofta på lager, annars kan den beställas till dagen efter. ●

Bittis Helmersson, kassör Norrhults BK:

”Vindbonusen betyder massor för oss”

”Jag brinner för Norrhult BK och har varit med i styrelsen i hela 50 år. Nu är jag kassör och har full koll på vad det kostar att driva en sådan här verksamhet. Tack vare att vi fått tre vindbonusar har vi kunnat anlägga en ny gräsplan och köpa in fotbollskläder till våra ungdomar. Det är bland annat vindbonusarna som gjort att vi kan utveckla vår klubb, som betyder mycket för

bygden. Här finns ju inte så mycket annat att göra för de unga. Samtidigt är det svårt att få vuxna att engagera sig ideellt i föreningar. Jag tror att det delvis är därför jag varit engagerad så länge. Men nu hoppas jag att någon annan snart vill ta över, för det här är något av det roligaste man kan göra. Man håller sig ung av att jobba ideellt med barn och ungdomar.” ●

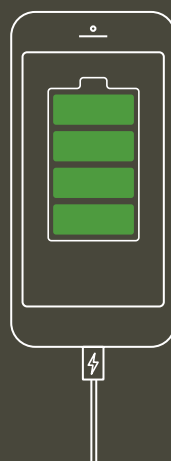
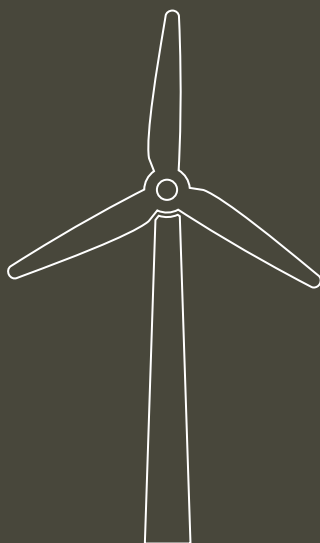
Norrhults BK

Klubben bildades 1922 och har 300 medlemmar. Klubben har ett A-lag i seriespel i division 5, två ungdomslag i seriespel samt fem ungdomslag i träning. Klubbens anläggning Odenplan är utsedd till länets vackraste fotbollsplan.

Vi förklarar vindkraft

En genomsnittlig elbil kommer ca 190 varv runt jorden med energin genererad från ett vindkraftverk under en månad.

Ett enda varv från ett vindkraftverk i Vindpark Horshaga ger full laddning av cirka 600 mobiltelefoner.

SR Energy äger i dag 241 vindkraftverk med en årlig produktion av 2,7 TWh, vilket är mer än Malmös och Göteborgs behov av hushållsel.

Frågor & svar

? Varför står vindkraftverk stilla ibland?

! Vindkraftverken producerar el från när det blåser 3 m/s och upp till 25 m/s, när de stängs av. Det är inte ovanligt att det blåser mindre än 3 m/s, men det är sällan det blåser över 25 m/s. Sett över hela året producerar ett vindkraftverk el omkring 75–80 procent av tiden.

? Kan det brinna i vindkraftverk?

! Det är ovanligt med bränder i vindkraftverk, men det kan inträffa i vindkraftverkets maskinhus till följd av till exempel åsknedslag eller elfel. Om det uppstår en brand sker det främst i vindkraftverkens slutna utrymmen, vilket begränsar risken för spridning. Vindkraftverken är utrustade med övervaknings- och sprinklersystem som stänger av vindkraftverket om temperaturen i turbinen blir för hög.

? Hur ansluts vindkraft till elnätet?

! I Sverige är elnätet indelat i: stam-, region- och lokalnät. Stamnätets spänning ligger normalt på 400 kV, regionnätet på 130 kV och lokalnätet på högst 20 kV. En vindpark kan anslutas på alla tre typer av nät. Men ju större vindparken är, desto viktigare är det att ansluta på ett nät med högre spänning. Energin från vindkraftverken leds genom ett internt elnät till en mottagningsstation som ligger inom vindparkens

område. I mottagningsstationen samlas all energi upp, och här ansluts vindparkens interna nät mot överliggande nät i en eller flera anslutningspunkter.

SR Energy